
Vergaderjaar 2005–2006

30 550 D

**Jaarverslag en slotwet Fonds Economische
Structuurversterking 2005**

Nr. 1

**JAARVERSLAG VAN HET FONDS ECONOMISCHE STRUCTUUR-
VERSTERKING (D)**
Aangeboden 17 mei 2006

INHOUDSOPGAVE		blz.
A.	Algemeen	4
1.	Voorwoord	4
2.	Dechargeverlening	5
B	Jaarrekening	9
1.	Verantwoordingsstaten	9
	1.1. De verantwoordingsstaat van het Fonds economische structuurversterking voor de uitgaven en de ontvangsten	9
2.	Financiële toelichting bij de verantwoordingsstaten	10
	I. Inleiding	10
	II. Financieel beheer	11
	III. Grondslagen van de financiële verantwoording	12
2.1.	Toelichting bij de uitgavenartikelen	12
2.2.	Toelichting bij de ontvangstenartikelen	18
3.	Saldibalans	20

A. ALGEMEEN

1. Voorwoord

De Fes-begroting 2005 is opgesteld door het Kabinet Balkenende II. In 2005 viel, namens dit Kabinet, de uitvoering van de begroting onder onze verantwoordelijkheid. Derhalve bieden wij u hierbij het Jaarverslag 2005 van het Fes aan.

De Staatssecretaris van Economische Zaken,
C.E.G. van Gennip MBA

De Minister van Economische Zaken,
L. J. Brinkhorst

De Minister van Financiën,
G. Zalm

2. Dechargeverlening

Verzoek tot dechargeverlening van de Staatssecretaris van Economische Zaken en de Ministers van Economische Zaken en Financiën aan de Voorzitters van de Eerste en de Tweede Kamer van de Staten-Generaal.

Onder verwijzing naar de artikelen 63 en 64 van de Comptabiliteitswet 2001 verzoeken wij de beide Kamers van de Staten-Generaal de Staatssecretaris van Economische Zaken en de Ministers van Economische Zaken en Financiën decharge te verlenen over het in het jaar 2005 gevoerde financiële beheer met betrekking tot de uitvoering van de begroting van het Fonds economische structuurversterking (Fes).

Ten behoeve van de oordeelsvorming van de Staten-Generaal over dit verzoek tot dechargeverlening is door de Algemene Rekenkamer als externe controleur op grond van artikel 82 van de Comptabiliteitswet 2001 een rapport opgesteld van haar bevindingen en haar oordeel met betrekking tot:

- a. het gevoerde financieel en materieelbeheer;
- b. de ten behoeve van dat beheer bijgehouden administraties;
- c. de financiële informatie in het jaarverslag;
- d. de saldibalans;
- e. de totstandkoming van de informatie over het gevoerde beleid en de bedrijfsvoering;
- f. de in het jaarverslag opgenomen informatie over het gevoerde beleid en de bedrijfsvoering van het Fes.

Dit rapport wordt separaat door de Algemene Rekenkamer aan de Staten-Generaal aangeboden.

Bij het besluit tot dechargeverlening dienen, naast het onderhavig jaarverslag en het hierboven genoemde rapport van de Algemene Rekenkamer, de volgende, wettelijk voorgeschreven, stukken te worden betrokken:

- a. Het Financieel jaarverslag van het Rijk over 2005. Dit jaarverslag wordt separaat aangeboden.
- b. De slotwet van het Fes over het jaar 2005. De slotwet is als afzonderlijk kamerstuk gepubliceerd.
- c. Het rapport van de Algemene Rekenkamer over het jaar 2005 met betrekking tot de onderzoeken, bedoeld in artikel 83 van de Comptabiliteitswet 2001. Dit rapport, dat betrekking heeft op het onderzoek van de centrale administratie van 's Rijks schatkist en van het Financieel jaarverslag van het Rijk, wordt separaat door de Algemene Rekenkamer aangeboden.
- d. De verklaring van goedkeuring van de Algemene Rekenkamer met betrekking tot de in het Financieel jaarverslag van het Rijk over 2005 opgenomen rekening van uitgaven en ontvangsten van het Rijk over 2005, alsmede met betrekking tot de Saldibalans van het Rijk over 2005 (de verklaring van goedkeuring, bedoeld in artikel 83, derde lid, van de

Comptabiliteitswet 2001). Het besluit tot dechargeverlening kan niet worden genomen, voordat de verklaring van goedkeuring van de Algemene Rekenkamer is ontvangen.

De Staatssecretaris van Economische Zaken,
C. E. G. van Gennip MBA

De Minister van Economische Zaken,
L. J. Brinkhorst

De Minister van Financiën,
G. Zalm

Dechargeverlening door de Tweede Kamer

Onder verwijzing naar artikel 64 van de Comptabiliteitswet 2001 verklaart de voorzitter van de Tweede Kamer der Staten-Generaal dat de Tweede Kamer aan het hiervoor gedane verzoek tot dechargeverlening tegemoet is gekomen door een daartoe strekkend besluit, genomen in de vergadering van

De Voorzitter van Tweede Kamer,

Handtekening:

Datum:

Op grond van artikel 64, tweede lid, van de Comptabiliteitswet 2001 wordt dit originele exemplaar van het onderhavige jaarverslag, na ondertekening van de hierboven opgenomen verklaring, ter behandeling doorgezonden aan de voorzitter van de Eerste Kamer.

Dechargeverlening door de Eerste Kamer

Onder verwijzing naar artikel 64 van de Comptabiliteitswet 2001 verklaart de voorzitter van de Eerste Kamer der Staten-Generaal dat de Eerste Kamer aan het hiervoor gedane verzoek tot dechargeverlening tegemoet is gekomen door een daartoe strekkend besluit, genomen in de vergadering van

De Voorzitter van de Eerste Kamer,

Handtekening:

Datum:

Op grond van artikel 64, derde lid, van de Comptabiliteitswet 2001 wordt dit originele exemplaar van het onderhavige jaarverslag, na ondertekening van de hierboven opgenomen verklaring, doorgezonden aan de Minister van Financiën.

B. JAARREKENING

1. Verantwoordingsstaat

1.1. De verantwoordingsstaat van het Fonds economische structuurversterking voor de uitgaven en de ontvangsten

Verantwoordingsstaat 2005 van het Fonds economische structuurversterking Bedragen in € 1000

Omschrijving	(1)		(2)		(3) = (2) - (1)	
	Oorspronkelijk vastgestelde begroting		Realisatie*		Verschil realisatie en oorspronkelijk vastgestelde begroting	
	uitgaven	ontvangsten	uitgaven	ontvangsten	uitgaven	ontvangsten
1 Bijdragen van het fonds andere begrotingen						
1 Bijdragen aan de begroting van het Infrastructuurfonds in het kader van verkeer & vervoer	252 594		252 593		- 1	
3 Bijdragen aan andere begrotingen in het kader van kennisinfrastructuur	13 544		11 198		- 2 346	
4 Overige bijdragen vanuit het fonds	291 337		289 640		- 1 697	
5 Investeringsimpuls 2004	90 900		98 941		8 041	
7 Projecten in voorbereiding	148 225				- 148 225	
8 Investeringsimpuls 1998	155 263		151 508		- 3 755	
9 Investeringsimpuls 2001	948 112		953 644		5 532	
10 Investeringsimpuls 2005			98 500		98 500	
Sub-totaal uitgaven	1 899 975		1 856 024		- 43 951	
2 Saldi						
1 Voordelig eindsaldo/beginsaldo	1 432 658	1 074 226	2 516 700	1 300 848	1 084 042	226 622
Sub-totaal saldi	1 432 658	1 074 226	2 516 700	1 300 848	1 084 042	226 622
3 Ontvangsten van het fonds						
1 Overige ontvangsten uit aardgas		1 758 000		2 562 200		804 200
2 Rentebesparingen uit incidentele baten		500 407		509 676		9 269
Sub-totaal ontvangsten		2 258 407		3 071 876		813 469
Totaaltelling	3 332 633	3 332 633	4 372 724	4 372 724	1 040 091	1 040 091

* De gerealiseerde uitgavenbedragen zijn steeds naar boven afgerond (€ 1000). De gerealiseerde ontvangstenbedragen zijn steeds rekenkundig afgerond (€ 1000).

Ons bekend,

De Staatssecretaris van Economische Zaken,

De Minister van Economische Zaken,

De Minister van Financiën,

2 Financiële toelichting bij de verantwoordingsstaten

Algemeen

I. Inleiding

In 2005 is vanuit het fonds € 1 856,0 mln aan bijdragen verstrekt aan de diverse begrotingen en is € 3 071,9 mln ontvangen.

(x € 1 000)		
	uitgaven	ontvangsten
Raming in de begroting 2005	1 899 975	2 258 407
Realisatie 2005	1 856 024	3 071 876
Verschil	- 43 951	813 469

Dit overzicht is exclusief de voordelige- en nadelige begin- en eindsaldi. Deze saldi houden (boekhoudkundig) de ontvangsten en de uitgaven per jaar in evenwicht. Het cumulatieve eindsaldo van het fonds ultimo 2005 is € 2 516,7 mln.

Bijdragen aan begrotingen worden verstrekt op basis van door de fondsbeheerders verstuurdte toezeggingsbrieven. In deze brieven is in totaal ultimo 2005 € 21 601,9 mln toegezegd, waarvan tot en met 2005 € 17 320,5 mln is verrekend met het fonds.

Specificatie toezeggingsbrieven		
Ten behoeve van	Toegezegd (mln)	Betaald t/m 2005 (mln)
V&V Impuls	2 777,3	2 777,3
Overig V&V IF	877,1	851,3
Overig V&V VROM	11,3	11,1
Voorfinanciering GIS	169,0	169,0
Hubertustunnel	11,4	11,4
Enveloppe mobiliteit	1 476,0	246,0
Bodemsanering VROM	136,1	135,7
Bodem V&V / VINEX	69,5	69,7
Bodem NS	22,7	22,7
NOBIS	11,3	11,3
HPCN	15,9	15,3
Agro-ketenmanagement	13,6	13,6
Transporttechnologie	15,9	15,9
Ondergronds bouwen	18,2	18,2
LWI	18,2	18,1
MIBITON	9,1	9,0
Mainport Rotterdam	11,3	11,3
Marin	45,4	45,4
Kenniswijk	45,7	21,4
Betuweroute	2 989,6	2 814,4
HSL	1 727,5	1 611,4
SWAB	549,4	549,4
Bereikbaarheid/voorfinanciering	2 729,1	2 685,1
Nieuwe Sleutelprojecten	339,9	15,0
Milieutechnologie (EET) / SPS IS	72,6	38,3

Specificatie toezeggingenbrieven

Ten behoeve van	Toegezegd (mln)	Betaald t/m 2005 (mln)
Milieutechnologie (PromT)	26,4	13,1
Kennis NIDO	12,7	12,7
Kennis SKB	15,9	15,9
Kennis OLS	4,1	4,1
Kennis experiment. faciliteiten	11,3	11,3
Kennis Gigaport	64,4	64,4
Kennis Konnekt	15,9	15,9
Kennis EMR	15,9	15,9
Kennis Watergraafsmeer	13,6	13,6
Kennis Biomade	6,8	6,8
Kennis Technocentra	90,8	44,6
KLICIT	13,2	13,2
Delfts kenniscluster	19,1	19,1
Bereikbaarheid en stedelijke ontwikkeling	2 763,1	2 733,0
Impuls 2001: Kennis	491,6	252,8
Natuur milieu en stedelijke ontwikkeling (bedrijven- terreinen)	47,7	40,4
Kennis onderzoek en innovatie (EZ)	238,7	148,8
Kennis onderzoek en innovatie (OCW)	119,4	61,2
BIRK&Saneringsregeling	357,5	126,1
BIRK (VenW)	69,9	7,9
FES-brug	1 271,8	1 265,1
ICES/KIS-3 impuls	800,5	149,0
Modernisering VMBO scholen	300,0	
VVE	19,0	
Beroepskolom MBO	81,0	
Innovatievouchers	60,0	
Faciliteiten nanotechnologie (cleanrooms)	17,0	
Holst Center	40,0	
Technostarters	12,0	
Plantkundig onderzoek	9,0	
TNO Automotive	10,7	
Sleutelgebieden	40,0	
Westerschelde (inrichten EHS)	30,0	
Zuidas	100,0	
Monumenten (restauratie rijksmonumenten)	100,0	97,5
Malta (archeologisch bodemonderzoek)	10,0	
Topinstituut Farma	130,0	1,0
Transgene gewassen	10,0	
Totaal uitgaven	21 601,9	17 320,5

II. Financieel beheer

Het Fes is een verdeelfonds dat bijdragen verstrekt aan de begrotingen van de vakdepartementen ten behoeve van economische structuurversterkende projecten. Ten laste van het fonds komen derhalve geen directe betalingen aan projecten. De feitelijke projectuitgaven worden verantwoord in de jaarverslagen van de desbetreffende vakdepartementen. Deze departementen zijn verantwoordelijk voor de rechtmatigheid en doelmatigheid van de met Fes-bijdragen gedekte uitgaven. Wel stuurt de eerstverantwoordelijke ICRE-bewindspersoon (de Staatssecretaris van Economische Zaken) periodiek een globale monitoringsrapportage naar de Tweede Kamer. Daarin wordt op hoofdlijnen de voortgang van de uit het Fes gefinancierde projecten weergegeven.

III. Grondslagen van de financiële verantwoording

De financiële verantwoording is opgesteld overeenkomstig de Comptabiliteitswet. In de instellingswet van 21 december 1995 is opgenomen dat in afwijking van de Comptabiliteitswet de begroting en de financiële verantwoording van het Fes uitsluitend op kasbasis worden gepresenteerd. De uitgaven en ontvangsten worden middels verrekeningen ten laste, respectievelijk ten gunste van het Fes gebracht. Bepalend voor het dienstjaar waarin de verrekeningen worden geboekt is de valutadatum waarop de boeking door de Rijkshoofdboekhouding (RHB) is verwerkt.

In afwijking van de Wet Fonds economische structuurversterking en op basis van de eerste suppletore begrotingswet 2005, zijn de aardgasbaten die ten gunste van het Fes komen, vastgesteld op 42,4% van de totale aardgasbaten (excl. vennootschapsbelasting) die door EZ zijn ontvangen. De EZ-ontvangsten van Energie beheer Nederland (EBN) B.V., voortkomend uit de verwerving van de certificaten EBN, hoeven o.b.v. dezelfde suppletore begrotingswet in 2005 niet te worden uitgezonderd voor de berekening van de voeding Fes. Daarnaast worden in het jaar 2005 de aardgasbaten welke door het Rijk worden terugontvangen van het bruto aankoopbedrag van het transportbedrijf Gasunie uitgezonderd voor de berekening van de voeding Fes.

De realisatie 2005 van de aardgasbaten is als volgt:

Realisatie aardgasbaten (excl. Common Area Baten, zie tevens jaarverslag 2005 van de EZ-begroting)	9 389 891 762,27
Correctiepost transportbedrijf Gasunie	-/3 346 968 380,00
Realisatie aardgasbaten Fes- relevant	6 042 923 382,27
waarvan 42,4% voor het Fes	2 562 199 514,08

2.1 Toelichting bij de uitgavenartikelen

01 Bijdragen van het fonds aan andere begrotingen

Artikel 01.01 Bijdragen aan de begroting van het Infrastructuurfonds in het kader van verkeer & vervoer

Uitgavenraming vastgestelde begroting versus realisatie (x € 1 000)

	Uitgaven
Stand vastgestelde begroting 2005	252 594
Realisatie 2005	252 593
Vershil (+ = meer gerealiseerd dan oorspronkelijk geraamd)	- 1

Op dit artikel worden de bijdragen verantwoord die zijn verrekend met het Infrastructuurfonds ten behoeve van het onderdeel Verkeer & Vervoer en de Enveloppe Mobiliteit. De kleine mutatie betreft een technische correctie als gevolg van afrondingsverschillen.

Specificatie (x € 1 000)

	Raming	Realisatie	Vershil	Begr.	Art.
Overig V&V IF	90 594	90 593	- 1	IF	Divers
Enveloppe Mobiliteit IF	162 000	162 000	-	IF	Divers
Totaal	252 594	252 593	- 1		

Artikel 01.03 Bijdragen aan andere begrotingen in het kader van de kennisinfrastructuur**Uitgavenraming vastgestelde begroting versus realisatie (x € 1 000)**

	Uitgaven
Stand vastgestelde begroting 2005	13 544
Realisatie 2005	11 198
Vershil (+ = meer gerealiseerd dan oorspronkelijk geraamd)	- 2 346

Op dit artikel wordt de bijdrage aan het project Kenniswijk EZ geraamd. De betalingen voor dit project zijn lager dan oorspronkelijk geraamd doordat de beoordeling van een aantal ingediende aanvragen in 2005 niet meer plaats heeft kunnen vinden. Hierdoor zijn minder verplichtingen aangegaan dan oorspronkelijk verwacht werd.

Artikel 01.04 Overige bijdragen vanuit het fonds**Uitgavenraming vastgestelde begroting versus realisatie (x € 1 000)**

	Uitgaven
Stand vastgestelde begroting 2005	291 337
Realisatie 2005	289 640
Vershil (+ = meer gerealiseerd dan oorspronkelijk geraamd)	- 1 697

Op dit artikel worden de bijdragen aan het Infrastructuurfonds verantwoord voor de Betuweroute en de Hogesnelheidslijn (HSL). Op dit artikel is met ingang van de begroting 1998 tevens een raming opgenomen voor de prijsontwikkeling. De beschikbare prijsbijstelling maakt deel uit van de (gerealiseerde) bijdragen aan de HSL en Betuweroute. Het verschil wordt veroorzaakt doordat een deel van de beschikbare prijsbijstelling Betuweroute en HSL dit jaar niet aan de projecten is toegevoegd.

Specificatie (x € 1 000)

	Raming	Realisatie	Vershil	Begr.	Art.
Betuweroute	- 4 806	- 4 806	-	IF	03.02
HSL	283 023	294 446	11 423	IF	03.03
Prijsbijstelling	13 120	-	- 13 120	IF	03.02 03.03
Totaal	291 337	289 640	- 1 697		

Artikel 01.05 Investeringsimpuls 2005**Uitgavenraming vastgestelde begroting versus realisatie (x € 1 000)**

	Uitgaven
Stand vastgestelde begroting 2005	90 900
Realisatie 2005	98 941
Vershil (+ = meer gerealiseerd dan oorspronkelijk geraamd)	8 041

Op dit artikel worden de bijdragen verantwoord in het kader van de derde investeringimpuls in de kennisinfrastructuur (ICES/KIS-3).

Specificatie (x € 1 000)

	Raming	Realisatie	Vershil	Begr.	Art.
1. Kennis ICES/KIS-3	6 940	8 099	1 159	VenW	Divers
2. Kennis ICES/KIS-3	2 060	2 775	715	IF	Divers
3. Kennis ICES/KIS-3	-	8 699	8 699	VWS	30.2.4
4. Kennis ICES/KIS-3	51 500	33 511	- 17 989	EZ	Divers
5. Kennis ICES/KIS-3	26 400	25 236	- 1 164	OCW	16
6. Kennis ICES/KIS-3	-	20 621	20 621	VROM	Divers
7. Kennis ICES/KIS-3	4 000	-	- 4 000	LNV	07.14
Totaal	90 900	98 941	8 041		

De diverse mutaties worden allemaal veroorzaakt door het sneller of trager verlopen van de desbetreffende ICES/KIS-3 projecten.

Artikel 01.07 Projecten in voorbereiding

Uitgavenraming vastgestelde begroting versus realisatie (x € 1 000)

	Uitgaven
Stand vastgestelde begroting 2005	148 225
Realisatie 2005	-
Verschil (+ = meer gerealiseerd dan oorspronkelijk geraamd)	- 148 225

Op het artikel «Projecten in voorbereiding» worden bijdragen geraamd aan projecten waarvoor door de Fes-beheerders aan de betrokken departementen nog geen daadwerkelijke (definitieve) toezegging heeft plaatsgevonden, omdat deze projecten nog in de voorbereidende fase zijn. Daarnaast worden op dit artikel alle middelen geraamd die wel zijn toegezegd, maar nog niet zijn overgeheveld naar de desbetreffende departementale begrotingen. Voor zover middelen niet in 2005 worden aangewend, schuiven ze ten behoeve van die projecten door naar latere jaren.

De voornaamste mutaties zijn:

1. Bij Voorjaarsnota 2005 is € 95,4 mln doorgeschoven uit 2004.
2. Bij Najaarsnota 2005 zijn de volgende mutaties verwerkt:
 - Reservering voor het project Topinstituut Farma (Investeringsimpuls 2005) t.w.v. € 10 mln.
 - Een bedrag van € 42,8 mln van het onderdeel BIRK&Saneringsconcept is overgeheveld naar de post BIRK op artikel 01.09/Investeringsimpuls 2001 en hiermee beschikbaar gesteld aan de VROM-begroting. Het beschikbaar gestelde bedrag betreft de volgende projecten: Hart voor Dieren (€ 3,2 mln), Arnhem Rijnboog (€ 11,6 mln), Enschede muziekkwartier (€ 11,2 mln), Hasselt (€ 0,4 mln), Spoorwegenplacement Venlo (€ 4,0 mln), Zaanstad Inverdand (€ 11,2 mln) en Vlietproject Hoekse Waard (€ 1,2 mln).
 - Een bedrag van € 17,0 mln is beschikbaar gesteld aan VROM voor het project Nieuwe Sleutelprojecten (Den Haag).
 - Een bedrag van € 17,0 mln is beschikbaar gesteld aan VROM voor de projecten in het kader van ICES/KIS-3.
3. De overige middelen (€ 176,9 mln) worden bij Slotwet 2005 doorgeschoven naar latere jaren. De slotwetmutatie betreft voornamelijk middelen voor de projecten Vitaliteit Steden/Sleutelprojecten (€ 98,6 mln), BIRK&Saneringsconcept (€ 56,2 mln), Topinstituut Farma (€ 9,0 mln) en ICES/KIS-3 (€ 6,4 mln).

Artikel 01.08 Investeringsimpuls 1998

Uitgavenraming vastgestelde begroting versus realisatie (x € 1 000)

	Uitgaven
Stand vastgestelde begroting 2005	155 263
Realisatie 2005	151 508
Verschil (+ = meer gerealiseerd dan oorspronkelijk geraamd)	- 3 755

Op dit artikel worden de bijdragen geraamd voor projectvoorstellen van de Investeringsimpuls 1998, die door de Interdepartementale Commissie voor Ruimtelijke Economie (ICRE) zijn goedgekeurd. De verschillen tussen raming en realisatie worden in onderstaande tabel gepresenteerd.

Specificatie (x € 1 000)				
	Departement	Raming	Realisatie	Vershil
1. Bereikbaarheid/Voorfinanciering	IF	120 587	120 587	-
2. Prijsbijstellingen voorfinanciering	IF	6 240	-	- 6 240
3. Sleutelprojecten	VROM		9 000	9 000
4. Milieutechnologie / IS	EZ	9 076	9 076	-
5. Milieutechnologie / ProMT	VROM	1 200	3 000	1 800
6. Kennis, Connekt	VenW		641	641
7. Kennis, Biomade	OCW		- 1	- 1
8. Kennis Technocentra	OCW	18 152	9 205	- 8 947
9. KLICT	LNV	8	-	- 8
Totaal		155 263	151 508	- 3 755

De belangrijkste verschillen zijn:

- Ad.2. V&W heeft de geraamde prijsbijstelling niet verrekend. De middelen schuiven door naar latere jaren.
- Ad.3. Bij de Najaarsnota 2005 is een bedrag van € 17,0 mln overgeheveld vanuit artikel 01.07/Projecten in voorbereiding ten behoeve van de Nieuwe Sleutelprojecten (Den Haag). Omdat de gemeente Den Haag niet tijdig een aantal stukken heeft kunnen overleggen die essentieel zijn voor uitbetaling, is in 2005 € 9,0 mln gerealiseerd. Het resterende bedrag van € 8,0 mln schuift bij de Slotwet 2005 door naar latere jaren.
- Ad.5. Van de uit 2004 doorgeschoven middelen (€ 5,1 mln) is € 1,8 mln daadwerkelijk gerealiseerd (waardoor er in totaal € 3,0 mln is gerealiseerd).
- Ad. 8. Het verschil wordt met name veroorzaakt door de doorwerking van de Slotwet 2004 in 2005 (versnelling van 2005 naar 2004).

Artikel 01.09 Investeringsimpuls 2001

Uitgavenraming vastgestelde begroting versus realisatie (x € 1 000)	
	Uitgaven
Stand vastgestelde begroting 2005	948 112
Realisatie 2005	953 644
Vershil (+ = meer gerealiseerd dan oorspronkelijk geraamd)	5 532

Op dit artikel worden de bijdragen geraamd voor projectvoorstellen van de Investeringsimpuls 2001, die door de Interdepartementale Commissie Ruimtelijke Economie (ICRE) zijn goedgekeurd. Ook wordt op dit artikel de bijdrage geraamd aan het Infrastructuurfonds voor reeds bestaande Fes-waardige projecten die voorheen ten laste van de reguliere Rijksbegroting werden gefinancierd (het zogenaamde Fes-bruggetje).

Specificatie (x € 1 000)

(x € 1 000)	Raming	Realisatie	Vershil	Begr.	Art.
1. Bereikbaarheid (BOR)	640 039	640 039	–	IF	Divers
2. Kennis, ICT&Onderwijs	47 776	47 776	–	OCW	10
3. Bedrijventerreinen	9 774	7 854	– 1 920	EZ	03.10
4. Kennis, onderzoek en innovatie	23 888	25 246	1 358	EZ	2
5. Kennis, onderzoek en innovatie	11 944	11 947	3	OCW	16
6. BIRK&Saneringsconcept	21 995	70 087	48 092	VROM	6.14.03
7. Fes-brug	192 696	150 695	– 42 001	IF	Divers
Totaal	948 112	953 644	5 532		

De voornaamste mutaties:

- Ad.3. De mutatie wordt met name veroorzaakt doordat de kasuitgaven voor het project Bedrijventerreinen minder snel verlopen dan geraamd.
- Ad.4. De mutatie wordt met name veroorzaakt door een snellere uitfinanciering door EZ in het kader van het project Kennis, Onderzoek&Innovatie dan geraamd.
- Ad.6. De mutatie is grotendeels te verklaren door het overhevelen van een bedrag van € 42,8 mln vanuit artikel 01.07/Projecten in voorbereiding ten behoeve van de BIRK&Saneringsconcept projecten bij de Najaarsnota 2005. Deze middelen zijn in 2005 gerealiseerd.
- Ad.7 Deze mutatie betreft de doorwerking in 2005 van een technische correctie als gevolg van de bij Miljoenennota 2005 verlaagde Vpb. Door de Vpb-verlaging trad een verschuiving op binnen de totale ontvangsten uit aardgas. De Vpb-component werd lager en de niet-belastingontvangsten hoger. Hierdoor ontstond een onbedoelde ontvangst voor het Fes. Deze onbedoelde ontvangst is gecorrigeerd bij Miljoenennota 2005 middels een verhoging van de Fes-brug. Deze verhoging van de Fes-brug is bij Voorjaarsnota 2005 teruggedraaid. De correctie van de onbedoelde ontvangst vindt conform de eerste suppletore begroting 2005 plaats via de wijziging van het Fes voedingspercentage van niet-belastingontvangsten uit aardgas.

Artikel 01.10 Investeringsimpuls 2005**Uitgavenraming vastgestelde begroting versus realisatie (x € 1 000)**

	Uitgaven
Stand vastgestelde begroting 2005	–
Realisatie 2005	98 500
Vershil (+ = meer gerealiseerd dan oorspronkelijk geraamd)	98 500

Op dit artikel worden de bijdragen geraamd voor projectvoorstellen van de Investeringsimpuls2005. De mutatie is veroorzaakt door de verwerking van de toezeggingen voor het project Restauratie Rijksmonumenten (OCW) en voor het project Topinstituut Farma (VWS).

Saldi

Artikel 02.01 Voordelig eindsaldo/beginsaldo

Uitgavenraming vastgestelde begroting versus realisatie (x € 1 000)		
	Uitgaven (eindsaldo)	Ontvangsten (beginsaldo)
Stand vastgestelde begroting 2005	1 432 658	1 074 226
Realisatie 2005	2 516 700	1 300 848
Verschil (+ = meer gerealiseerd dan oorspronkelijk geraamd)	1 084 042	226 622

Het voordelig eindsaldo is gelijk aan het positieve verschil in enig jaar tussen de ontvangsten (eventueel inclusief batig beginsaldo) en de uitgaven (eventueel inclusief nadelig beginsaldo).

Het verschil tussen de stand in de vastgestelde begroting 2005 en de realisatie ontstaat door mutaties bij de ontvangsten en de uitgaven en de uiteindelijke realisatie van het eindsaldo 2004. Lagere uitgaven en hogere ontvangsten leiden daarbij tot een hoger voordelig eindsaldo en omgekeerd.

De mutatie in het voordelig beginsaldo is het gevolg van de realisatie 2004 die na Miljoenennota 2005 tot stand is gekomen.

Specificatie (x € 1 000)		
Stand in vastgestelde begroting 2005		1 432 658
Mutaties in eerste suppletore begroting:		586 713
– per saldo hogere uitgaven	– 117 594	
– per saldo hogere ontvangsten (incl. hoger voordelig eindsaldo 2004)	704 307	
Mutatie in tweede suppletore begroting:		168 709
– per saldo hogere uitgaven	– 95 175	
– per saldo hogere ontvangsten	263 884	
Mutatie in slotwet:		328 620
– per saldo lagere uitgaven	256 720	
– per saldo hogere ontvangsten	71 900	
Realisatie		2 516 700

2.2 Toelichting bij de ontvangstenartikelen

01 Ontvangsten van het fonds

Artikel 03.01 Overige ontvangsten uit aardgas

Ontvangstenraming vastgestelde begroting versus realisatie (x € 1 000)	
	Ontvangsten
Stand vastgestelde begroting 2005	1 758 000
Realisatie 2005	2 562 200
Verschil (+ = meer gerealiseerd dan oorspronkelijk geraamd)	804 200

Vooral vanwege de sterk toegenomen olieprijsen vallen de gasbaten voor het Fes aanzienlijk hoger uit.

Kengetallen aardgasraming (x € mln)			
	Raming Ontwerpbegroting 2005	Realisatie 2005	Vershil
Prijsgegevens			
Euro/dollarkoers	1,20	1,24	0,04
Olieprijs in dollar per vat	35,0	54,4	19,4
Hoeveelheidsgegevens (mrd m³)			
Nederlandse productie	69	73	4
Ontvangsten aardgasbaten (mld €)			
Niet belasting middelen:	4 300	9 390	5 090
– EZ-begroting	2 542	6 828	4 286
– Fes	1 758	2 562	804

**Artikel 03.02 Rentebesparingen uit incidentele besparingen
Ontvangstenraming vastgestelde begroting versus realisatie (x
€ 1000)**

Ontvangsten	
Stand vastgestelde begroting 2005	500 407
Realisatie 2005	509 676
Vershil (+ = meer gerealiseerd dan oorspronkelijk geraamd)	9 269

Volledigheid ontvangsten

De over 2005 gerealiseerde vervreemdingen van staatsdeelnemingen en veilingen van rechten alsmede de hiermee gemoeide verkoopkosten zijn gebaseerd op de beschikbare en door de departementen verstrekte en door hun Departementale Accountantsof Auditdiensten (DAD's) gecontroleerde opgaven. Op basis van deze opgaven is de omvang van de in 2005 gerealiseerde rentevrijval bepaald. Voorzover nagekomen informatie bijstellingen noodzakelijk maakt, zullen deze in 2006 worden verwerkt.

Berekeningswijze Fes-voeding

De netto hoofdsom van vervreemdingen van staatsdeelnemingen wordt in mindering gebracht op de staatsschuld, gerekend vanaf de dag waarop deze hoofdsom daadwerkelijk op een rekening van het Rijk is bijgeschreven. De rentevrijval die dit tot gevolg heeft, wordt berekend vanaf de dag van ontvangst, verminderd met eventuele dividendderiving. De dividendderiving wordt vastgesteld conform de van de departementen ontvangen en door de DAD's gecontroleerde opgave. De netto opbrengst van veilingen wordt ten gunste van het Fes gebracht via een annuïteit met een looptijd die overeenkomt met de looptijd van de geveilde vergunning.

Realisatie 2005

Een belangrijk deel van de ontvangsten in 2005 bestaat uit de doorwerking van vervreemdingen en veilingen in voorgaande jaren (€ 486,8 mln). Daarnaast is in 2005 een deel van het belang van het Rijk in TPG vervreemd (€ 7,5 mln) en is een deel van het belang in KPN (€ 5,9 mln) en in Pink (€ 0,6 mln) vervreemd. Verder zijn er zero base en PAMR frequenties geveild (€ 3,7 mln) en is de opbrengst uit Common Area Baten € 5,1 mln.

Voor de opbrengsten uit de PAMR veiling zal begin 2006 een herberekening plaatsvinden voor wat betreft kosten en looptijd. Dit zal overigens slechts leiden tot een zeer geringe bijstelling.

3 Saldibalans

Saldibalans per 31 december 2005 van het Fonds economische structuurversterking (bedragen x € 1 mln)

Uitgaven ten laste van de begroting	1 856,0	Ontvangsten ten gunste van de begroting	3 071,9
Rekening-courant RIC ultimo 2005	2 516,7	Rekening-courant RIC ultimo 2004	1 300,9
Totaal	4 372,7	Totaal	4 372,7

Omdat regelgeving op het punt van autorisatie voorschrijft dat uitgaven in de jaarrekening altijd naar boven worden afgerond, is de optelling van de uitgaven in de jaarrekening altijd hoger dan de werkelijke begrotingsbelasting. Daardoor zijn de saldo's rekening-courant in werkelijkheid iets hoger dan in de jaarrekening. Zodra dit verschil significant wordt, zal hiervoor de Fes-begroting worden gecorrigeerd.

Toelichting (bedragen x € 1000)

Uitgaven ten laste van de begroting (€ 1 856 024)

Betreft de in 2005 verrekenende bijdragen aan andere departementen.

Rekening-courant RIC ultimo 2005 (€ 2 516 704)

Saldo op valutadatum 31 december 2005.

Ontvangsten ten gunste van de begroting (€ 3 071 876)

Betreft de in 2005 verrekenende ontvangsten.

Rekening-courant RIC ultimo 2004 (€ 1 300 851)

Saldo op valutadatum 31 december 2004.